

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Partneriaeth Dysgu Proffesiynol **Yr Athrofa**
Yr Athrofa Professional Learning Partnership

Trawsnewid Addysg Gyda'n Gilydd Transforming Teaching Together

**Archwilio dylanwadau
cymdeithasol, y tîm o
gylch y plentyn**

ECAD4016C

Partneriaeth Dysgu Proffesiynol **Yr Athrofa**
Yr Athrofa Professional Learning Partnership

Cyfrifoldeb pwy?

In local communities, we need to make real the African proverb: 'it takes a village to raise a child', with the nurture of children being everybody's business. Children need nurture from parents and families; play, exercise, exploration and experience of managed risk in their neighbourhoods with friends, role models, and experience of spirituality.

Education needs to provide more than just academic attainment targets; core skills, expectation, values and purpose in life are all essential. Government should be there to support local services based on needs and evidence, with protection of human rights.

 Professor Sir Al Aynsley-Green 2017

Beth neu pwy yw'r dylanwadau?

- Gwybyddol
- Emosiynol
- Corfforol
- Ieithyddol
- Moesol
- Ysbryddol

Ydy pob plentyn yn derbyn yr un cymorth/profiadau i ddatblygu yn gyfannol?

Yn yr ysgol

- Athro/Athrawes a staff yr ysgol
- Llywodraethwyr
- Asiantaethau allanol
- Awdurdod Lleol
- Llywodraeth Cymru

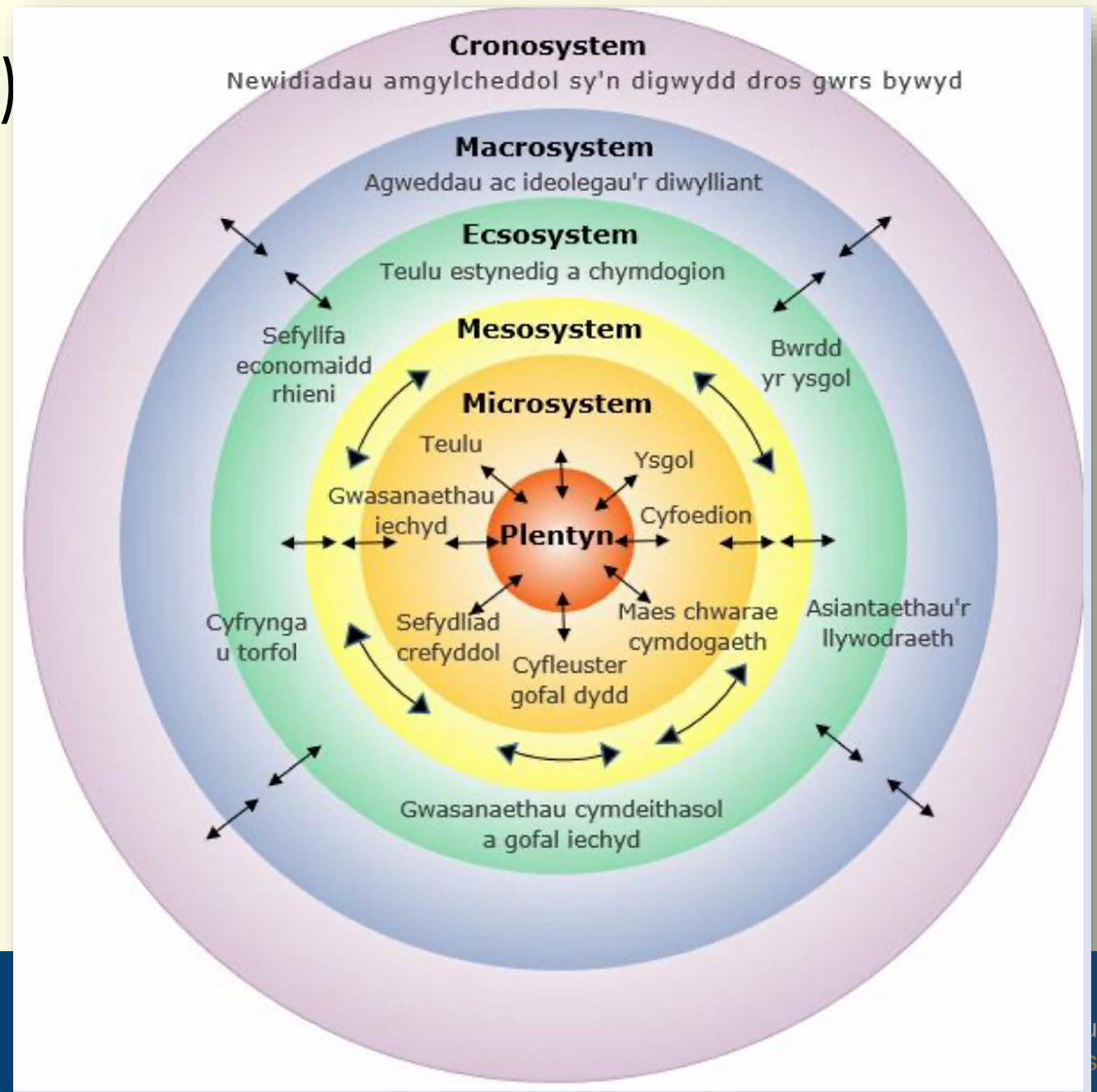

Damcaniaethwyr/Ymchwiliwyr

Emosiynol	Gwybyddol	Corfforol	Cymdeithasol
Sara Meadows	Carol Dweck	Carolyn Megatt	Mary Ainsworth
Dante Cichetti	Tina Bruce	Johnathan Doherty	David Kolb
Ferre Leavers	Usha Goswami	Mirko Schmidt	Erik Erikson

Urie Bronfenbrenner (1977)

Mae'r theori hon, a ddatblygwyd gan Urie Bronfenbrenner (seicolegydd datblygiadol), yn esbonio sut mae datblygiad plentyn yn cael ei ddylanwadu gan wahanol haenau o'u hamgylchedd. Yn hytrach na gweld datblygiad fel rhywbeth sy'n digwydd y tu mewn i blentyn yn unig, pwysleisiodd y rhyngweithio rhwng y plentyn a'r systemau o'u cwmpas.

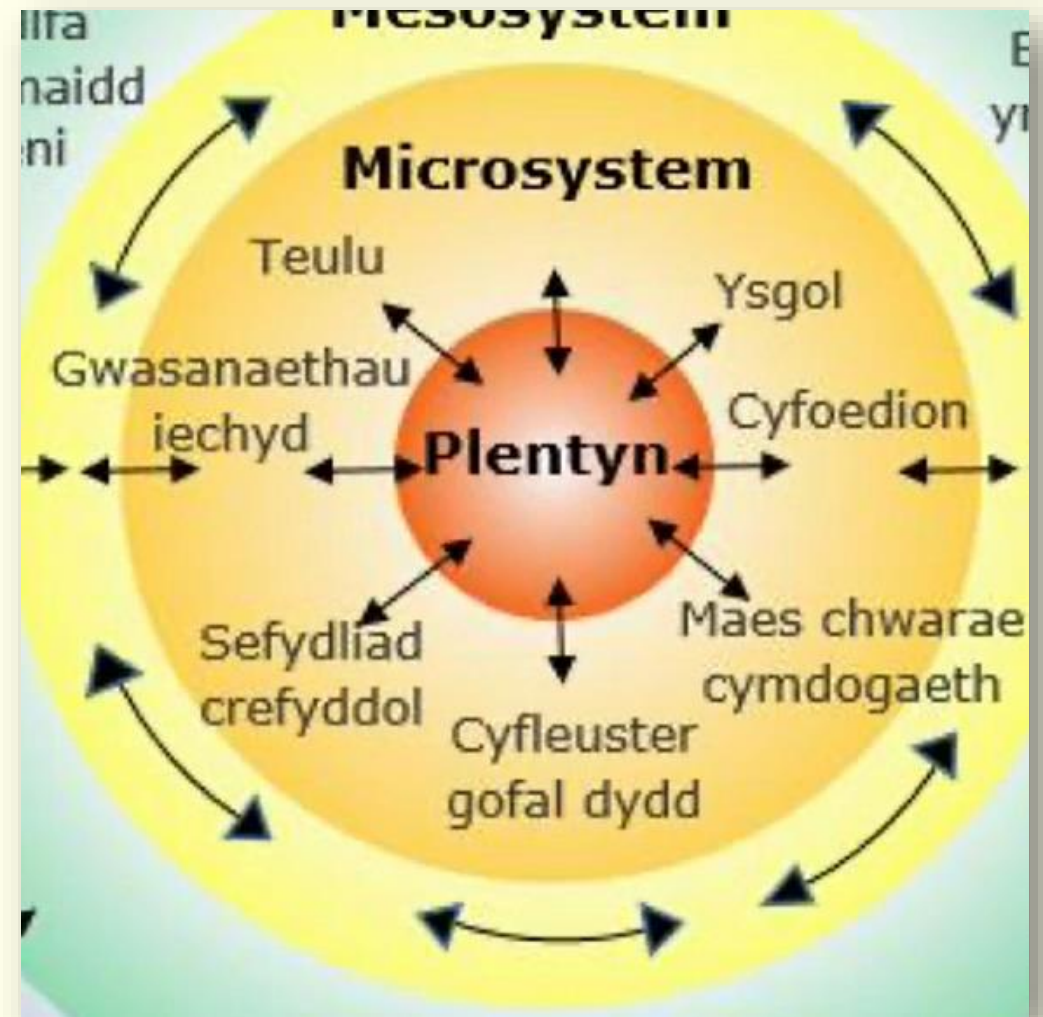

Microsystem

Yr amgylchedd uniongyrchol lle mae'r plentyn yn cael rhyngweithiadau uniongyrchol.

Enghreifftiau: teulu, ysgol, cyfoedion, cymdogaeth, gofal plant.

Mae perthnasoedd yma yn ddwyochrog: mae'r plentyn yn effeithio ar eraill, ac eraill yn effeithio ar y plentyn.

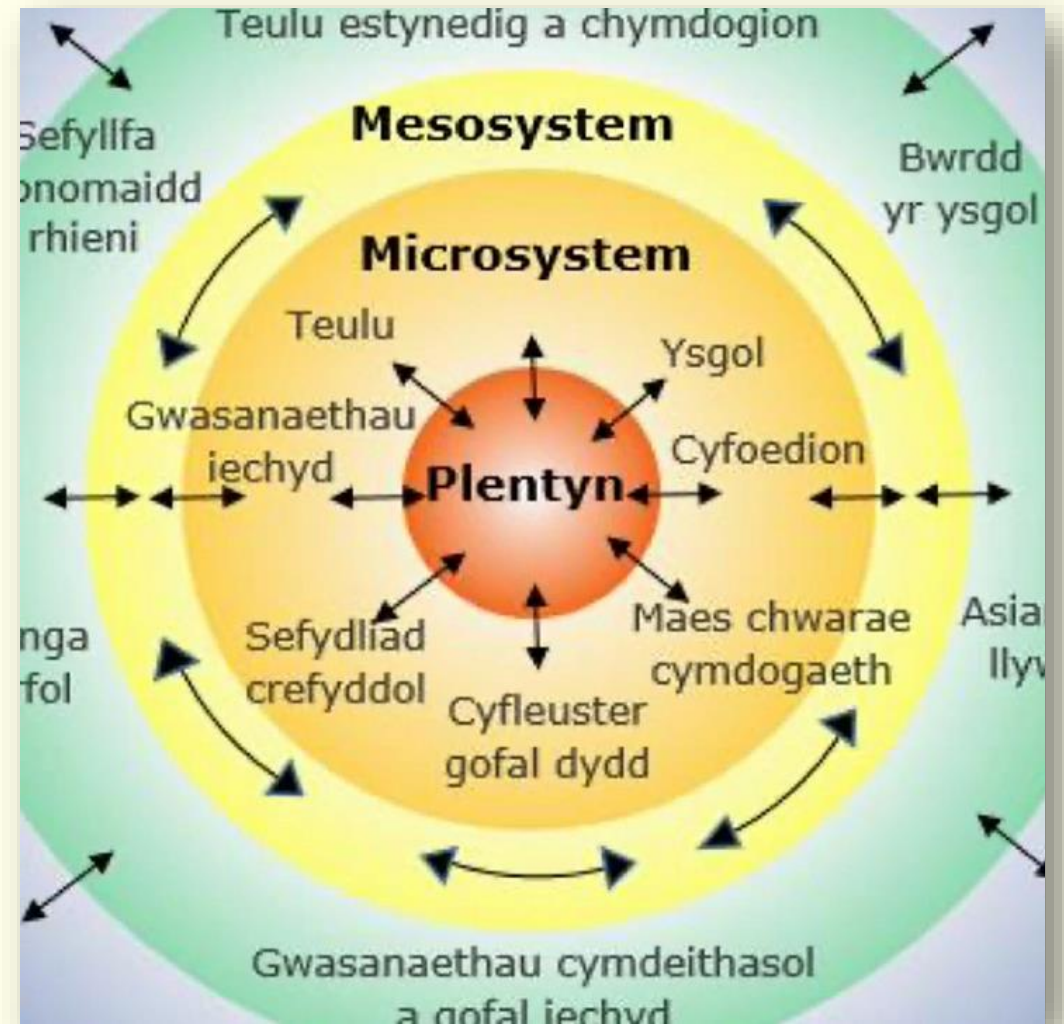

Mesosystem

Y cysylltiadau rhwng gwahanol microsystemau.

Enghraifft: y berthynas rhwng rhieni ac athrawon, neu rhwng teulu a grwpiau cyfoedion.

Mae cysylltiadau cryf, cadarnhaol (fel cyfathrebu rhiant-athro cefnogol) fel arfer o fudd i'r plentyn.

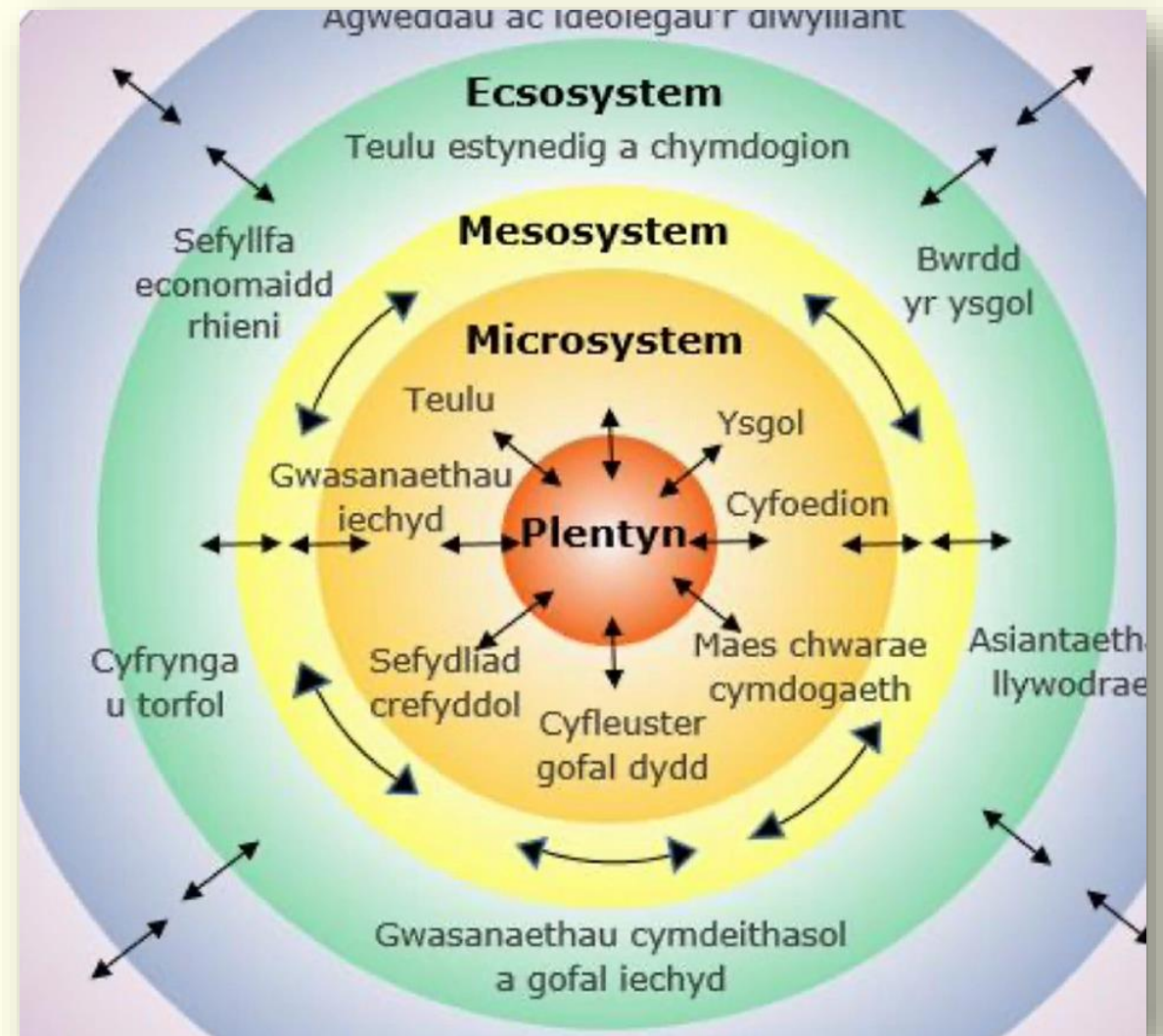

Ecosystem

Amgylcheddau anuniongyrchol sy'n dal i ddylanwadu ar y plentyn.

Enghraifft: gweithle rhiant, llywodraeth leol, teulu estynedig, cyfryngau.

Nid yw'r plentyn yn cymryd rhan weithredol ond mae'n cael ei effeithio gan benderfyniadau neu straen o'r systemau hyn.

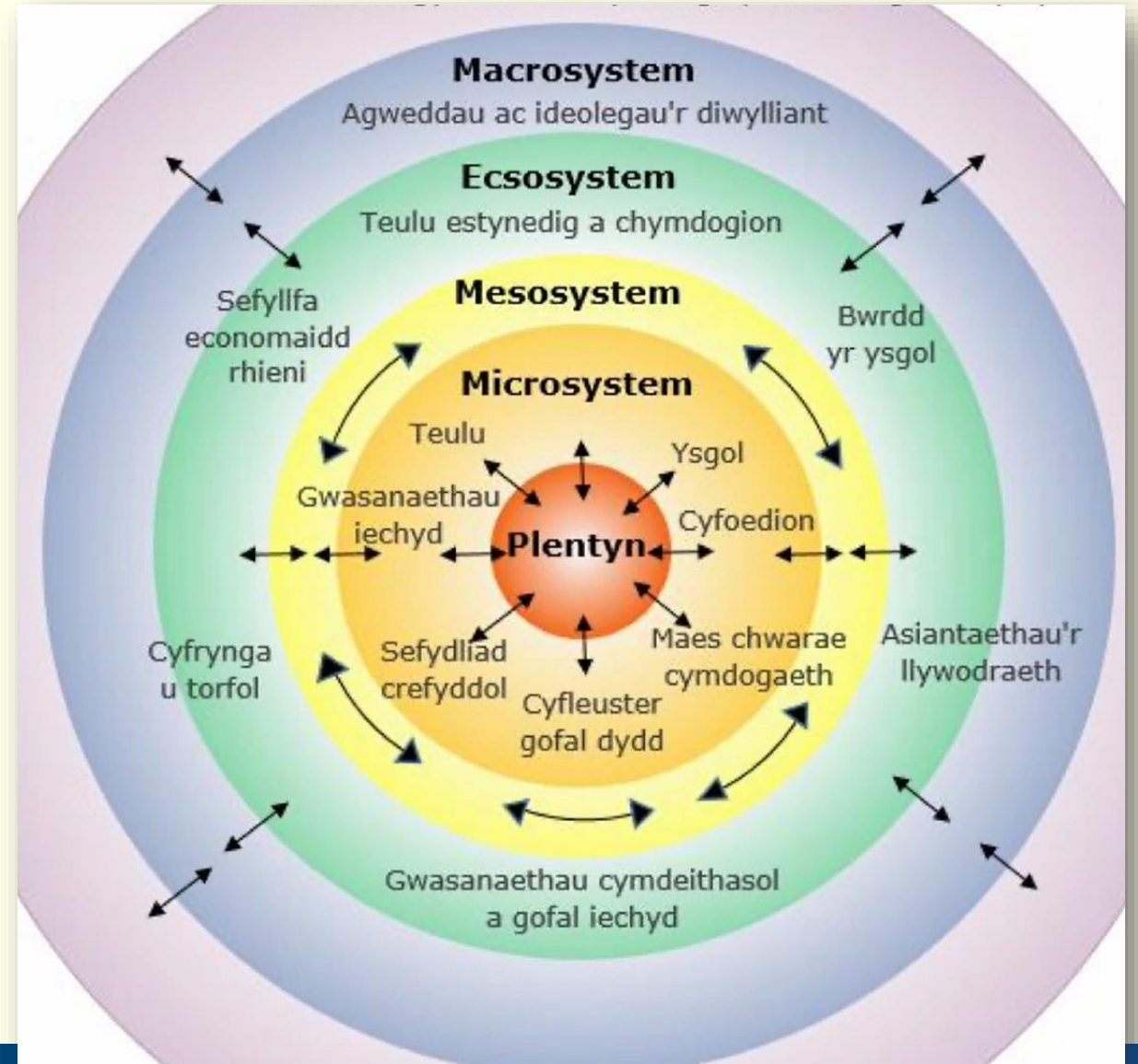

Macrosystem

Y cyd-destun diwylliannol a chymdeithasol ehangach.

Enghreifftiau: credoau diwylliannol, gwerthoedd, deddfau, systemau economaidd, systemau gwleidyddol.

Yn siapio sut mae microsystemau â'r ecsosystems yn gweithio.

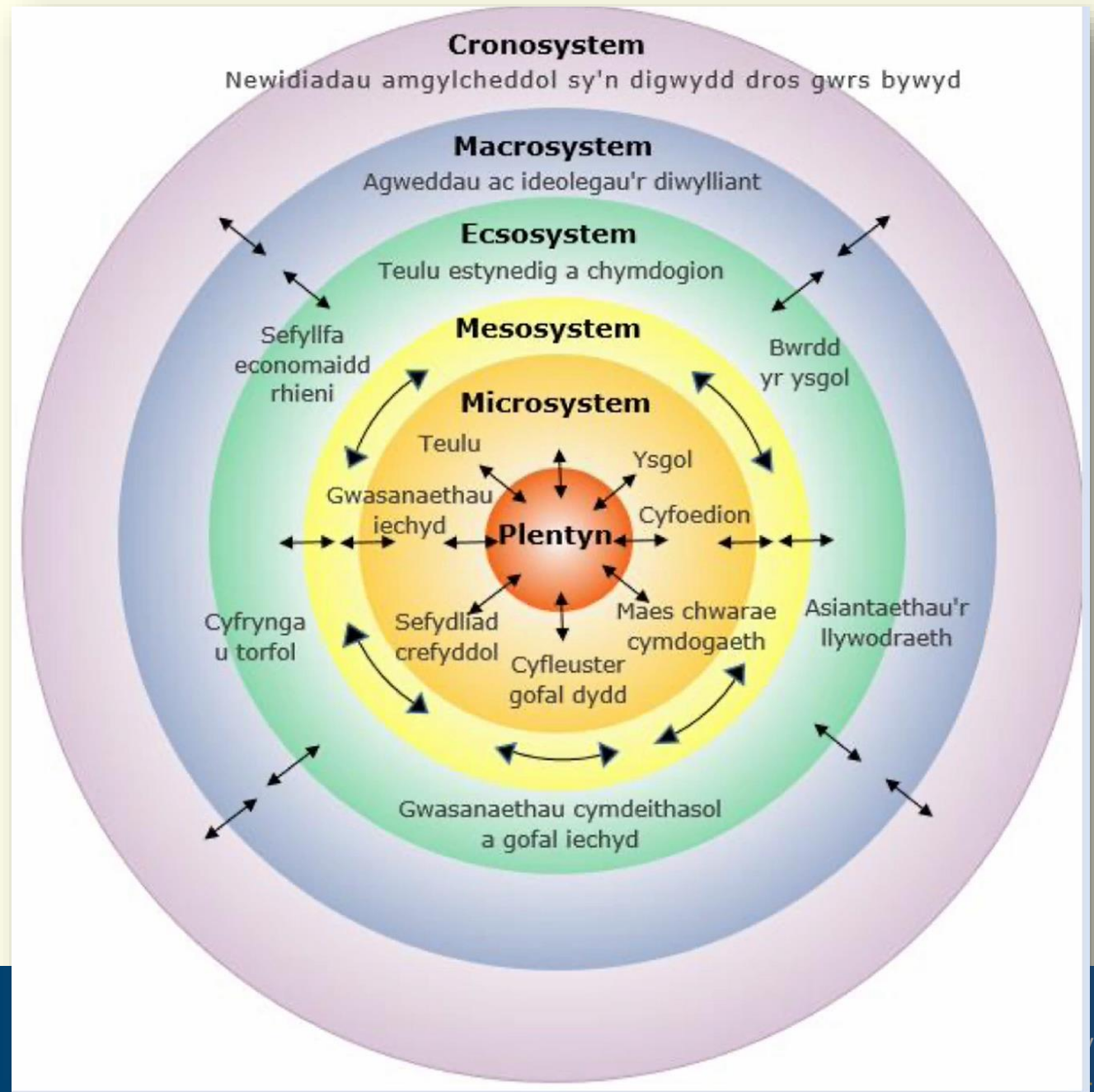

Cronosystem

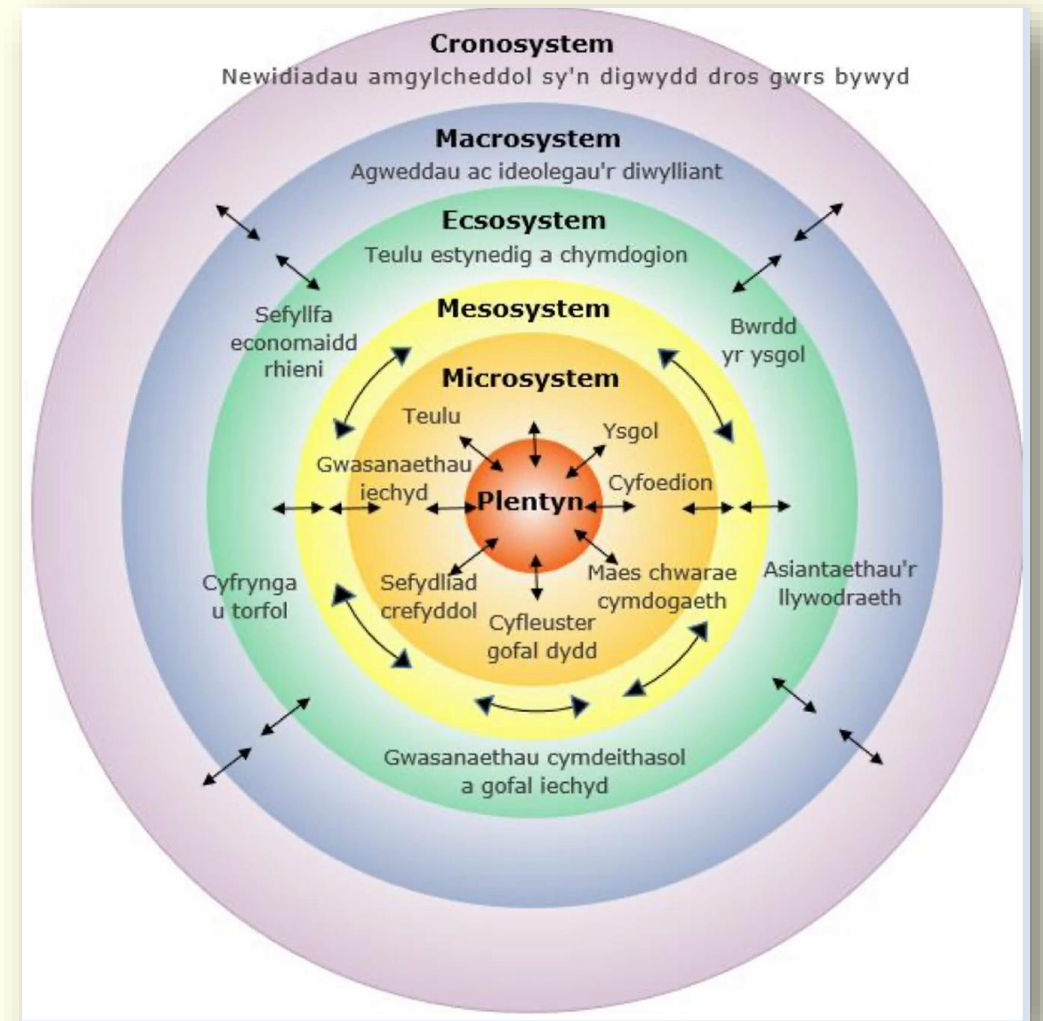
Dimensiwn amser:
trawsnewidiadau bywyd a
digwyddiadau hanesyddol
cymdeithasol.

Enghraifft: ysgariad rhieni, symud
tai, digwyddiadau byd-eang fel
COVID-19.

Yn cydnabod bod datblygiad yn
digwydd ar draws amser ac
amgylcheddau'n newid hefyd.

Mae model Bronfenbrenner yn dangos bod datblygiad plant yn cael ei siapio gan amgylcheddau lluosog - o deulu ac ysgol i gymdeithas a hanes - i gyd yn rhyngweithio gyda'i gilydd.

Tasg

Yn unigol: Mapio eich system ecolegol eich hunan (adlewyrchiad personol).

Mewn grwpiau bach, yn rhannu eu mapiau ac yna trafod:

Pa ficrosystem(au) oedd â'r dylanwad cryfaf?

Sut roedd rhyngweithiadau mesosystem yn siapio profiadau?

Pa ffactorau ecsosystem (fel sefydliadau, cyfryngau, polisïau) yn anuniongyrchol siapio canlyniadau?

Sut chwaraeodd diwylliant, gwerthoedd neu gyfreithiau (macrosystem) rôl?

Nodi un digwyddiad cronosystem allweddol a newidiodd eu datblygiad yn sylweddol.

Sut mae'r theori hon yn ein helpu i ddeall braint, anghydraddoldeb, neu wydnwch?

Sut allai'r model fod yn berthnasol yn wahanol ar draws diwylliannau?

Cydweithio

Pwy yw'r bobl allech chi fod yn cydweithio gyda nhw mewn modd proffesiynol er mwyn sicrhau'r ddarpariaeth orau i Ella?

